28

Ramazan Günlüğü

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1447/2026

Tanıtım Şeması

Ayet

"Ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten nasıl sakınmak gerekiyorsa öylece sakının ve siz ancak Müslümanlar olarak ölün."

(Âl-i İmrân suresi, 102. ayet.)

Hadis

Abdullah b. Ömer (r.a.) şöyle demiştir: "Allah Resulü, fitreyi köle-hür, erkek-kadın ve küçük-büyük bütün Müslümanlara bir ölçek hurma yahut bir ölçek arpa miktarı farz kıldı. Fitrenin, bayram namazını kılmadan önce verilmesini emretti."

(Buhârî, Zekât, 70.)

Ramazan Sözlüğü

Sadaka:
Allah (c.c.) rızası için yapılan her türlü maddi ve manevi yardım, bağış ve iyiliktir. Müslümanlar, özellikle ramazan ayında hayır ve hasenatlarını artırırlar, ihtiyaç sahiplerine yardım ve bağışta bulunurlar. Bu açıdan ramazan birlik, yardımlaşma ve paylaşma ayıdır.

Mukabele
28. Cüz

Dua

"Allah'ım! Kötü ahlaklı olmaktan, fena işler yapmaktan ve yanlış inançlara sapmaktan sana sığınırım."

(Tirmizî, Daavât, 126.)

Mani

Sabah vakti ışıyor
Rahmet dolup taşıyor
Kur'an okunur iken
Cemaat hep coşuyor.

Esma-i Hüsna

El-Hâdî

"Doğru yolu gösteren, insana akıl vererek onu hidayete erdiren."

Ebedi mutluluğa
Bir yol var görüyorum
Yolu gösteren bana
El-Hâdî biliyorum

Mustafa YILMAZ

Şehirler ve Mekânlar

Tokyo Camisi

İlk olarak 1938'de ibadete açılan cami depremler ve ahşap yapısı sebebiyle 1986'da yıkıldı. Japonya'da yaşayan Kazan Türkleri, bu bölgeye cami yapılmak kaydıyla caminin bulunduğu araziyi Türkiye Cumhuriyeti'nin hazinesine bağışladı. 1986'dan 1997'ye kadar arazi boş kaldı. 1997 yılında Tokyo Camisi Vakfı kurularak Türk hükümeti ve Diyanet İşleri Başkanlığının katkılarıyla Tokyo Camisi inşa edildi. Türkiye ve Japonya arasındaki iyi ilişkilerin nişanesi olarak kabul edilen cami, Japonya'nın başkenti Tokyo'yu ziyaret edenlerin özellikle de Müslümanların en yoğun uğrak noktalarından biridir.

Toplu Taşıma Araçlarını Kullanma Adabı

- İnsanları rahatsız edecek şekilde oturmamalıyız.
- Toplu taşıma araçlarına binerken sıraya riayet etmeliyiz.
- Rahatsız edici kokularla toplu taşımada bulunmamalıyız.
- Taşıtlara biniş ve inişi engelleyecek yerlerde durmamalıyız.
- Yaşlılara, hamilelere, çocuklu hanımlara, engellilere ve hastalara yer vermeliyiz.
- Toplu taşımalarda yüksek sesle konuşup kahkaha atarak insanları rahatsız etmemeliyiz.

Sahabe Hayatları

Hz. Yasir b. Amir ve eşi Hz. Sümeyye

Hz. Yasir, Yemen'de doğdu. Mekke'ye yerleştikten sonra Sümeyye ile evlendi. Bu evlilikten Ammar ve Abdullah adlarında çocukları oldu.

Hz. Yasir ve eşi Hz. Sümeyye, ilk Müslümanlardan olan oğulları Hz. Ammar vesilesiyle İslam'a girdiler. Müslüman oldukları için müşriklerin çeşitli eziyetlerine uğradılar. Ebu Cehil öncülüğünde müşrikler, Hz. Yasir ve ailesini kızgın kumların ve kayaların üzerine yatırarak onlara işkenceler yaptı. Bu ağır zulüm karşısında Allah Resulü, "Sabredin ey Yasir ailesi, şüphesiz sizin buluşma yeriniz cennettir!" (İbn Sa'd, IV, 137.) diyerek onlara sabrı tavsiye etti.

Hz. Yasir ve eşi Hz. Sümeyye bütün baskılara rağmen inançlarından taviz vermedi. Yasir b. Amir ve Hz. Sümeyye, 615 yılında öldürülerek İslam tarihinin ilk şehitleri oldular.

Bir Nasihat

İlahın Allah (c.c.), rehberin Kur'an, önderin Hz. Muhammed (s.a.v.) olsun.

Günün Sorusu

Fıtır sadakası kimlere verilir?

Fıtır sadakası, kişinin bakmakla yükümlü olmadığı yoksul Müslümanlara verilir.

Bilmece

Rahmet saçan cümleler
Yol gösteren simgeler
Gözle gördüğün çizgiler
Çok ötelerden geldiler

Kur'an-ı Kerim

Sure

Alak Suresi

Mekke Dönemi'nde inmiştir ve 19 ayettir. Adını 2. ayette geçen, "kan pıhtısı" anlamındaki alak kelimesinden alır. Alak suresinin ilk beş ayeti, Cebrail (a.s) tarafından, Ramazan ayının 27. gecesi tan yerinin ağarmaya başlamasından önce, Hira Mağarası'nda inzivada bulunan Hz. Peygamber'e okunmuştur. "Oku!" emriyle başlayan bu ayetler, Hz. Muhammed'e (s.a.v) gelen vahyin başlangıcıdır. İlk vahyin bu emirle başlaması, bilgi sahibi olmanın insan hayatındaki önemini gösterir. Surede insanın öteki canlılardan bu özelliğiyle ayrıldığı ifade edilir.

Surede, yaratılış safhaları açıklanarak insanların Allah'ı bilmesi ve tanıması gerektiği bildirilir. Yüce Allah'ı tanımak ise ona secde etmeyi gerektirir. Secde, insanın gerçek kurtuluşu olan Yüce Allah'a itaatin en belirgin ifadesidir. Bu nedenle tilavet secdesi de gerektiren son ayette secde emri bulunur.

Şiir

Elveda İlahisi (Ramazâniyye)

Ey dostlarım ağlaşalım,
Oruç ayı gitti yine.
Hasret ile inleşelim,
Oruç ayı gitti yine.

Bir nur idi Haktan gelip
Yere göğe nuru dolup
Sâdıkların elin alıp
Oruç ayı gitti yine.
(...)
Uftade'yi şad eyleyen
Mü'minleri yad eyleyen
Kaygıdan azad eyleyen
Oruç ayı gitti yine

Üftâde

Ramazan Güzellemeleri

İşte bir ramazan daha bitiyor. Bugün yılın son teravih namazını kılacağız, son sahuruna uyanacağız. Ramazan, madem göçmekti, o hâlde kalkıp gitmeli... Bu gidiş, kavuşmak içindir. Her göçte bir kavuşma, bir vuslat niyeti saklıdır. İşte kalkıp geldik, kavuştuk.

Bilal Kemikli

(Ramazan Güzellemeleri, Sufi Kitap Yayınları, İstanbul, 2021, s. 72.)

Her Şey Fıtrata ve Tahammüle Uygun

Ramazan bitiyor, evet. Ama diğer günler de Allah'ın. Diğer günlerde ve aylarda da kulluğa devam edeceğiz Allah'ın izniyle. Gevşemeden, boş vermeden.
"Ramazan bizi bırakma, gitme!" ağıtları yakanlara "Siz bir ay daha oruç tutun. Ben Rabbimin mübahlarına, helal kıldığı kahvaltılara, uykulara geçiyorum" diyesim var.
Rabbimizin farzları da, helalleri de, mübahları da başımız üstüne. Her şey yerli yerinde ve kararında. Her şey fıtrata ve tahammüle uygun. Rabbimize hamd olsun.

Taha Kılınç
(Kırmadan İncitmeden, Aşina Yayınları, 6. Baskı, İstanbul, 2018, s. 85.)

Osmanlıda Ramazan

Ramazâniyyeler

Osmanlıda ramazan dolayısıyla şairler, padişahlara ve devlet büyüklerine kasideler yazardı. Bu kasidelere "ramazâniyye" denirdi. Osmanlı geleneği içerisinde yer alan ramazâniyyeler; oruç, ramazan hazırlıkları ve bu ayda camilere duyulan ilgi gibi dönemin sosyal yaşantısından konular içerirdi. İnsanın maneviyatının güçlenmesine vesile olan bu kasideler, ramazanın faziletinden ve ibadetlerin sevabından da bahsederdi.